

Visbemonstering Aqualân Grou

Doel	Onderzoek naar het functioneren van de wateren op het terrein van Aqualân Grou als paaiplaats voor Snoek en andere vissoorten.
Opdrachtgever	Wetterskip Fryslân.
Referentie	Koopmans, M. 2008. Visbemonstering Aqualân Grou. A&W-notitie 1135vis.07v1. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Veenwouden.
Projectcode	1135vis.07
Status	Eindnotitie
Datum	2 oktober 2008
Projectleider	R.M.G. van der Hut
Autorisatie	Goedgekeurd

Inhoud

1. Inleiding en materiaal
2. Resultaten
3. Aanbeveling
Literatuur

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv

Zuiderweg 2

Postbus 32, 9269 ZR Veenwouden

tel. 0511 – 474764, fax 0511 – 472740

e-mail info@altwym.nl

internet www.altwym.nl

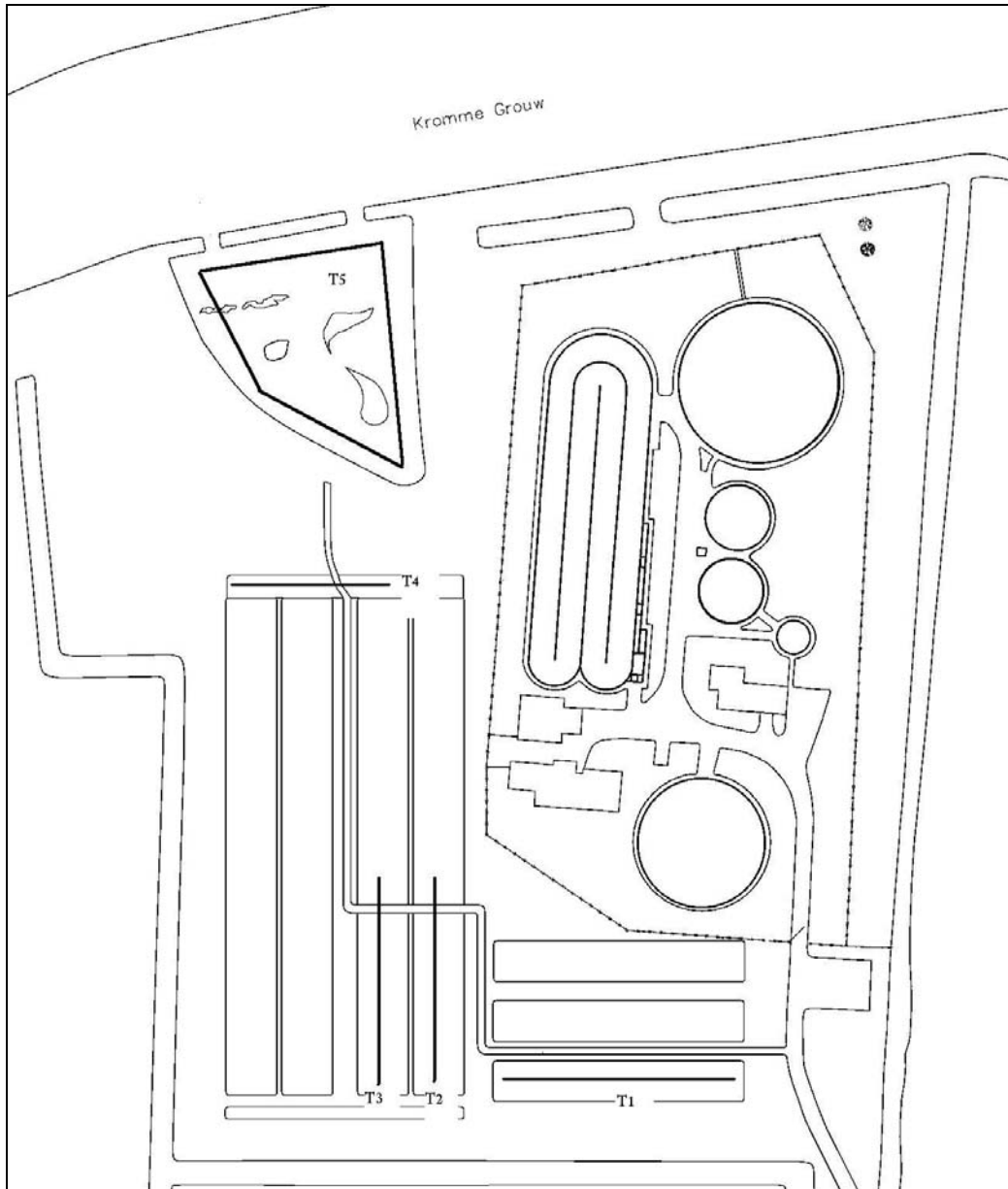
1. Inleiding

In verband met een onderzoek naar het functioneren van de paaiplaats voor Snoek binnen het project van Aqualân Grou heeft A&W ecologische onderzoek een bemonstering uitgevoerd. Naast de paaivijver zijn ook enkele andere wateren op het terrein onderzocht. Het onderzoek is uitgevoerd op 15 mei en herhaald op 9 juli 2008.

De bemonstering is uitgevoerd met elektrovisapparatuur en conform de richtlijnen van het STOWA handboek uitgevoerd (STOWA 2003).

De bemonsterde trajecten in de rietsloten zijn met een draagbaar elektrovisapparaat bemonsterd. Het draagbare elektrovisapparaat is zeer geschikt voor het vangen van vis in smalle lijnvormige wateren. Hier zijn ook delen bemonsterd met een standaard schepnet. De bemonstering van de paaivijver en watervlooienvijver is uitgevoerd met een boot met generator.

In tabel 1 is een overzicht van de kenmerken van de bemonsterde trajecten weergegeven. In figuur 1 is de locatie van de trajecten aangegeven. Alle vis is tijdens de bemonstering van een traject in een ton opgevangen en direct verwerkt. Daarbij is de lengte opgemeten en de soort genoteerd, waarna de vissen weer in het water zijn overbracht. De bemonsteringsgegevens zijn verwerkt in Piscaria, aangeleverd aan Wetterskip Fryslân en tevens opgenomen in de Digitale Natuuratlas van de provincie Fryslân.

Figuur 1.
Overzicht van de in mei en juli 2008 bemonsterde trajecten T1 t/m T5 in Aqualân Grou.

Tabel 1.
Karakteristieken en absoluut gevangen aantallen per soort per traject.

Traject	T1	T2	T3	T4	T5
Data bemonstering					
Funcitie	9 juli	15 mei	15 mei	9 juli	15 mei
Water	watervlooienvijver	rietsloot	rietsloot		paai vijver
Lengte (m)	50	50	50	50	150
Breedte (m)	6	6	6	6	5
Diepte (cm)	180	30	30	170	120
Doorzicht (cm)	40	30	30	100	100
Helder	ja	ja	ja	ja	ja
Drijvende waterplanten	-	-	-	-	1%
Ondergedoken waterplanten	< 1%	-	-	< 1%	< 1%
Kenmerkende soorten	Sterrenkroos	-	-	Sterrenkroos	Sterrenkroos
Helofyten	0 %	80%	80%	< 1%	Smalle waterpest
Kenmerkende soorten	-	Riet	Riet	< 1%	Smalle waterpest
Flab	nee	nee	nee	ja	Grote lisdodde
Soorten					
Baars	-	-	-	-	1
Blankvoorn	-	-	-	-	5
Kleine modderkruiper	-	-	-	-	9
Paling	-	-	-	-	4
Ruisvoorn	-	-	-	-	1
Trendoornige stekelbaars	1	0	4	23	2
Zeelt	-	-	-	-	1
Brasem	-	-	-	-	-
Driedoornige stekelbaars	-	-	-	-	-
Snoek	-	-	-	-	-
Giebel	-	-	-	-	-
Kolblei	-	-	-	-	-
Riviergrondel	-	-	-	-	-
					ja
					Grote lisdodde
					ja
					Smalle waterpest
					1%
					Aarvederkruid
					1%
					Grote lisdodde
					ja
					9
					54
					4
					2
					6
					1
					5
					2
					1
					3
					2
					2
					2
					6

2. Resultaten

In de trajecten T1 t/m T4 zijn alleen Tiendoornige stekelbaars aangetroffen. T2 en T3 zijn niet op 9 juli bemonsterd. Door een volledige bedekking met kroos was het hier niet mogelijk om een goede bemonstering uit te voeren. Op verzoek van het Wetterskip is één van de watervlooienvijvers bemonsterd. Hier werd een groot exemplaar Tiendoornige stekelbaars aangetroffen. Deze vis is uit de watervlooienvijver verwijderd.

In een deel van T4 was het kroos verwijderd en hier is met een boot en generator bemonsterd. Hier zijn alleen Tiendoornige stekelbaarzen aangetroffen.

In de paaivijver zijn in totaal 13 soorten gevangen. De verschillen tussen de twee bemonsteringen zijn opmerkelijk. Niet alleen zijn in juli meer vissen aangetroffen, maar ook het soortenspectrum is groter (tabel 1). Een groot verschil tussen de twee data is de bedekking van ondergedoken waterplanten. Op 15 mei werd een dekking van ongeveer 5% vastgesteld, terwijl deze op 9 juli ongeveer 80% bedroeg.

Tabel 2.

Bemonsterde aantallen per lengteklasse per soort tijdens bemonstering van 9 juli. In rood is de lengte aangegeven die elke soort binnen een jaar gemiddeld kan bereiken, het zogenaamde broed (gemiddelde lengte van broed per soort is afkomstig uit: Van Emmerik & De Nie 2006).

Lengte (cm)	2	3	4	5	7	8	10	11	12	13	14	15	16	19	21	34	35	40	50	Totaal	Broed	
Soort	n																			n	%	
Baars	2	-	-	-	-	-	4	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	9	2	22%
Blankvoorn	-	31	5	-	-	-	-	-	1	4	7	2	4	-	-	-	-	-	-	54	36	67%
Brasem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	2	0	0%
Driedoornige stekelbaars	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	100%
Giebel	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	100%
Kleine modderkruiper	-	-	-	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	0	0%
Kolblei	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	50%
Paling	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	0	0%
Pos	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	100%
Riviergrondel	-	-	2	-	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	2	33%
Ruisvoorn	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	1	1	1	1	-	-	-	-	6	0	0%
Snoek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	3	3	100%
Tiendornige stekelbaars	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	100%
Zeelt	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	5	2	40%
Totaal	5	34	9	1	2	2	6	2	4	5	8	6	5	1	1	1	3	2	1	98	51	52%

In tabel 2 is in rood per soort de gemiddelde lengte aangegeven die een soort binnen een jaar kan bereiken (Van Emmerik & De Nie 2006). De paaivijver is speciaal aangelegd om opgroeimogelijkheden voor de Snoek te creëren. Tijdens de eerste bemonstering is geen Snoek aangetroffen. Op 9 juli zijn drie eerstejaars Snoeken gevangen. In totaal zijn op 9 juli eerstejaars vissen (broed) van tien van de veertien soorten aangetroffen; daarnaast bestond de helft (52%) van alle gevangen vissen uit broed. Van vijf soorten zijn alleen eerstejaars gevangen, van vier soorten zijn alleen oudere exemplaren en van vijf soorten zijn zowel eerstejaars als oudere exemplaren aangetroffen. Hieruit blijkt dat de paaivijver ook voor andere soorten opgroeimogelijkheden biedt en dat de Snoek op termijn ook van dit aanbod aan prooidieren kan profiteren.

3. Aanbeveling

Het verdient aanbeveling om in de toekomst dezelfde trajecten periodiek te bemonsteren, bijvoorbeeld elke vijf jaar. Op deze wijze kan de ontwikkeling en het functioneren van Aqualân Grou als paaiplaats voor Snoek en andere vissoorten worden gevolgd.

Literatuur

Van Emmerik, W.A.M. & H.W. de Nie 2006. De zoetwatervissen van Nederland.

Ecologisch bekeken. Vereniging Sportvisserij Nederland, Bilthoven

STOWA 2003. Handboek Visstandbemonstering. STOWA-rapport 2002-07, Utrecht.